

Trīsdesmit pirmā diena: Mirstošo aizbildnis

Sākotnēji Ebreju vidū bija dzīva ticība tam, ka pēc nāves mirušais cilvēks nokļūst pazemē, tumšā vietā, ko dēvēja par *szeolu*. Vēlāk gan mainīja savas domas, jo prātoja, ka Dievs nevar pieļaut taisnīgu un labu cilvēku gadījumā tādas mocības. Pravieša Daniēla grāmatā lasām: “Daudzi no tiem, kas guļ zemes putekļos, uzmodīsies: vieni mūžīgajai dzīvei un citi mūžīgajam kaunam.” (Dan 12, 2)

Jāzeps no Nācāretes laikos Izraēlī tika piekopti divi domāšanas veidi: farizeji ticēja augšāmcelšanai; saduceji neticēja augšāmcelšanai. Saduceji bija tie, kas izaicināja Jēzu uz diskusiju – cerot padarīt Viņu par apsmieklu, uzdeva jautājumu par sievieti, kas dzīves laikā bija par sievu septiņiem brāļiem (sal. Mt 22, 23-33).

Lai kādi būtu viedokļi, nāve vienmēr tika uztverta kā traģēdija. Pēc kāda cilvēka nāves tika mazgāts viņa ķermenis, ietīts palagā, karstā klimata dēļ pēc iespējas ātrāk guldīts kapā. Zārki netika lietoti, mironi pārvietoja līdz kapa vietai uz koka nestuvēm. Mirušā piederīgie sēru laikā mēdza staigāt basām kājām, kaisīt galvas ar pelniem, pārplēst drēbes, viņiem pievienojās arī raudošās sievietes, kādas sēru brālības pārstāves, lai, vaimanājot un dziedot raudu dziesmas, pastiprinātu žēlabu gaisotni. Sēru laiks ilga septiņas dienas, bet svarīgu personu nāves gadījumā – arī ilgāk, piemēram, Mozu apraudāja trīsdesmit dienas, Ēģiptes Jāzepu – pat septiņdesmit. Sēru laikā ievēroja gavēni, to gan pārtrauca uz bērnu mielasta laiku, kurš noritēja turpat netālu no kapa.

Jāzeps loloja cerību piedzīvot Dieva valstības atnākšanu. Tam par iemeslu bija nepārprotamas zīmes: eņģeļa vēstījumi, Marijas atbilde par Bērniņa Jēzus ieņemšanu, Simeona un Annas pravietojumi, ganu un triju ķēniņu apmeklējums Bētleme, lai pagodinātu Jaundzimušo un to pielūgtu.

Par Jāzepu vairs nerodam nevienu vārdu Evaņģēlijā, nesastopam viņu pie Jēzus krusta, pieļaujams, ka bija jau miris, tā arī nesāņemot kādu pārdabisku zīmi un nekļūstot par liecinieku kaut vienai Jēzus publiskai runai.

Vienā no apokrifu evaņģēlijiem ar nosaukumu “Leģenda par galdnieku Jāzepu” aprakstīta Jāzeps nāve un viņa lūpās ielikti sekojoši vārdi: “Jēzu, Dievs dārgais, kas esi mans aizbildnis, piepildi manī Tavu dievišķo gribu!” Jāzeps šajā leģendā ir attēlots kā godājams sirmgalvis, apprecējis Mariju jau brieduma gados. Tāds ir iemesls uzskatīt svēto Jāzepu par labas nāves stundas aizbildni.

Gadsimtu perspektīvā atskatoties, drīkstam apgalvot, ka Dieva izvēle bija brīnišķa: diez vai kāds cits vīrietis būtu spējīgs uzņemties Jāzeps pieņemto atbildību rūpēties par Dieva Dēlu ar patiesu mīlestību, nesatricināmu cerību un šķīstu ticību. Tas, kurš visdrošāk ir miris Marijas apskāvienos un Jēzus klātbūtnē, tik tiešām var aizbildināt par mirstošo un izlūgt katram laimīgās nāves stundu.